

PROGRAM

ONSDAG 2. SEPTEMBER

1900: Hamsuns politiske forvandlinger.

Utstillingsåpning og foredrag ved Lars Frode Larsen
NORGES HJEMMEFRONTMUSEUM

TORSDAG 3. SEPTEMBER

1300: Hamsuns stemme

Forestilling ved teatergruppa Beint Fram
MARGRETESALEN, AKERSHUS SLOTT

1815: Hamsuns forsvarstale

Fremførelse ved Nils Ole Oftebro
MARGRETESALEN, AKERSHUS SLOTT

1830: Rettssaken mot Knut Hamsun.

Var Hamsun medlem av NS? Foredrag ved Cato Schiøtz
MARGRETESALEN, AKERSHUS SLOTT

1930: Fornedring, skriving, verdighet.

Nokre refleksjonar kring Knut Hamsuns alderdomsverk
Paa gjengrodde stier. Foredrag ved Atle Kittang
MARGRETESALEN, AKERSHUS SLOTT

FREDAG 4. SEPTEMBER

1830: Den norske Hamsun-debatten.

Hvordan redde Hamsun fra Hamsun?
Foredrag ved Jørgen Haugan
MARGRETESALEN, AKERSHUS SLOTT

FREDAG 4. SEPTEMBER

1930: Språkets forheksing av tanken.

Om reaksjonær modernisme. Foredrag ved Kjartan Fløgstad
MARGRETESALEN, AKERSHUS SLOTT

LØRDAG 5. SEPTEMBER

1400: Hamsun og antisemittismen

Paneldebatt: Vigdis Hjorth, Lars Frode Larsen og
Jørgen Haugan. Ordstyrer: Karianne Bjellås Gilje
MARGRETESALEN, AKERSHUS SLOTT

2030: Markens grøde

Utendørs filmframvisning
KARPEDAMMEN SCENE

SØNDAG 6. SEPTEMBER

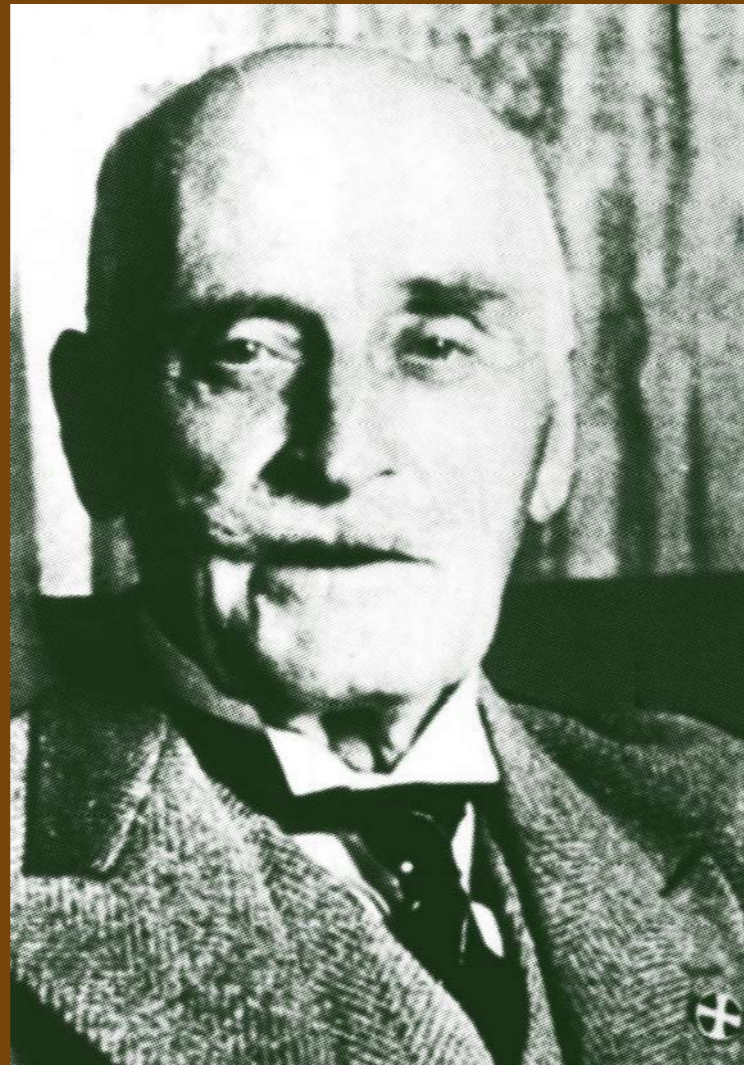
1430: Hamsuns bulimiske språk

Foredrag ved Vigdis Hjorth
MARGRETESALEN, AKERSHUS SLOTT

1530: Hamsun i konflikt med seg selv

Foredrag ved Finn Skårderud
MARGRETESALEN, AKERSHUS SLOTT

2030: Sult

Utendørs filmframvisning
KARPEDAMMEN SCENE
ALLE ARRANGEMENTENE ER GRATISUTSTILLING: HAMSUN -
FRA RADIKAL TIL REAKSJONÆR

Knut Hamsuns ettermæle vil nødvendigvis være preget av hans støtte til nazismen og den tyske okkupasjonsmakten. Ved det litterære gjennombruddet med *Sult* i 1890 befant imidlertid Hamsun seg i et helt annet ideologisk og politisk landskap. Han forfektet fremtids-optimisme og ateisme, litterær eksperimentering og fritenkeri. Kort sagt var han en radikaler på ytterste venstre fløy i sin samtid.

Utstillingen viser utdrag fra Hamsuns omfattende produksjon av polemiske innlegg i ulike debatter, hvordan han beveget seg mot høyre og til slutt endte opp som Quislings mann fram til det hele kulminerte med hans hyllest til Hitler i *Aftenposten* 7. mai 1945.

Utstillingen vil stå i foajeen til
Norges Hjemmefrontmuseum fra 2. september.

INFORMASJONSTEKST TIL BILDE

Bildet av Knut Hamsun på side 2 i denne brosjyren er et utsnitt av et fotografi tatt i 1944. På jakkeslaget ser man et NS-merke.

At Hamsun bar NS-merke var et moment i rettens bevisførsel for at Hamsun hadde vært medlem i NS.

INTRODUKSJON

I anledning 150 års jubileet for Knut Hamsuns fødsel starter vi opp vår litteratursatsning Forfattere på festningen med arrangements-rekken *Knut Hamsuns kriger*. Støtten til nazismen og den tyske okkupasjonsmakten har gjort Hamsun til Norges mest omstridte forfatter gjennom tidene, og det er særlig dette aspektet ved Hamsuns liv og verk vi ønsker å belyse gjennom foredrag, debatt og kunstneriske innslag. Akershus festning har stor symbolverdi i den norske okkupasjonshistorien og gir arrangementene en helt særegen historisk resonansbunn: Under andre verdenskrig ble festningen brukt som forlegningssted, fengsel og rettersted av tyskerne, og etter krigen var festningen sentral i landsvikoppgjøret, blant annet ble Quisling henrettet på området. Med *Knut Hamsuns kriger* åpner vi imidlertid også et bredere perspektiv. Hvis man ønsker å forstå den politiske Hamsun, må man også studere privatpersonen og "ordkrigeren" Hamsun.

Stiftelsen Akershus festning for kunst og kultur
v/ daglig leder Mari Hjelmtveit og programansvarlig
Cathrine Landa Paulsen og Olaf Haagensen

« Som om loven går
foran livet. Nei, det
er livet som endrer
lovene. »

SITAT FRA RADIOPROGRAMMET "PÅ BESØK HOS KNUT HAMSUN PÅ HEDERLIG BISTEMEN SELV VED MIKROFONEN", NRK, 23. JANUAR 1941. HAMSUN KOMMENTERTER PÅSANDER OG AT DET TYSKE STYRET IKKE ER I OVERENSSTEMMELSE MED NORSK GRUNNLOV.

FILMENE

Sult (1966) regnes som en av de beste filmatiseringene av en bok noensinne. Regissør Henning Carlsen har lyktes i å overføre ånden fra Hamsuns roman til filmrettet. Per Oscarsson fremstiller hovedpersonens følelse av nød og desperasjon på mesterlig vis og ble belønnet med Gullpalmen i Cannes for rollen. En tidløs film.

Markens grøde (1921) er en storslått stumfilm basert på romanen fra 1917 som Knut Hamsun fikk Nobelprisen for. Hamsun selv var begeistret for filmen, både for skuespillerne og hvordan den fanget kjernen i romanen hans. Dette er en av de første store norske filmene, og den første med originalkomponert filmmusikk, skrevet av Leif Halvorsen. Filmen er nyrestaurert og har nyinnspilt musikk ved Kringkastingsorkesteret. Regi: Gunnar Sommerfeldt.

VEIBESKRIVELSE

Adkomst til Akershus festning gjennom Sortieporten i forlengelse av Akersgata. Hold til høyre etter porten og følg veien opp til Akershus slott.

BIDRAGSYTERINFO

KJARTAN FLØGSTAD

(f. 1944) har skrevet tolv romaner og en lang rekke essaysamlinger, dikt, skuespill og biografier. I 2008 fikk han Brages hederspris. Hans siste utgivelse er romanen *Grense Jakobselv* (2009). FOTO: H.J. BRUN

VIGDIS HJORTH

(f. 1959) er forfatter. Hun er tildelt flere litterære priser, deriblant Kritikerprisen. Siste utgivelse: *Tredje person entall* (2008). FOTO: S.E. NÆRO

CATO SCHIØTZ

(f. 1948) er advokat. Sammen med Anine Kierulf har han skrevet boken *Høyesterett og Knut Hamsun* (2004). FOTO: SCANPIX

LARS FRODE LARSEN

(f. 1948) er litteraturforsker og forfatter. Han har gitt ut flere bøker om den unge Knut Hamsun, og han er ansvarlig redaktør for "Nye Hamsun Samlede" (2009).

ATLE KITTANG

(f. 1941) er professor i allmenn litteraturvitenskap ved Universitetet i Bergen. Han har blant annet skrevet *Luft, vind, ingenting: Hamsuns desillusjonsromanar frå Sult til Ringen sluttet* (1996). FOTO: GYLDENDAL

JØRGEN HAUGAN

(f. 1941) er lektor emeritus ved København universitet. Han har blant annet gitt ut *Solgdagens fall. Knut Hamsun – en litterær biografi* (2004). FOTO: R. MYDTSKOV

FINN SKÅRDERUD

(f. 1956). Professor og psykiater. FOTO: T. ISAKSEN

KARIANNE BJELLÅS GILJE

(f. 1969) er forfatter og redaktør for det faglitterære tidsskriftet *Prosa*. FOTO: PROSA

NILS OLE OFTEBRO

(f. 1944) er prisbelønnet skuespiller og instruktør. Denne høsten aktuell med *På bunnen* av Maxim Gorkij på Nationaltheatret. FOTO: M.Å. AKERØ

TEATERGRUPPA BEINT FRAM

(dannet 2008) består av Mari Mehus, Ellen Karin Solevåg, Michelle Frøslev og Dagfinn Valen Brenndemo.